

"If you want to see a rainbow you have to learn to see the rain" Paulo Coelho

REGERINGSVERHOUDINGS BLY VAN SLEUTELBELANG VIR MARKTOEGANG

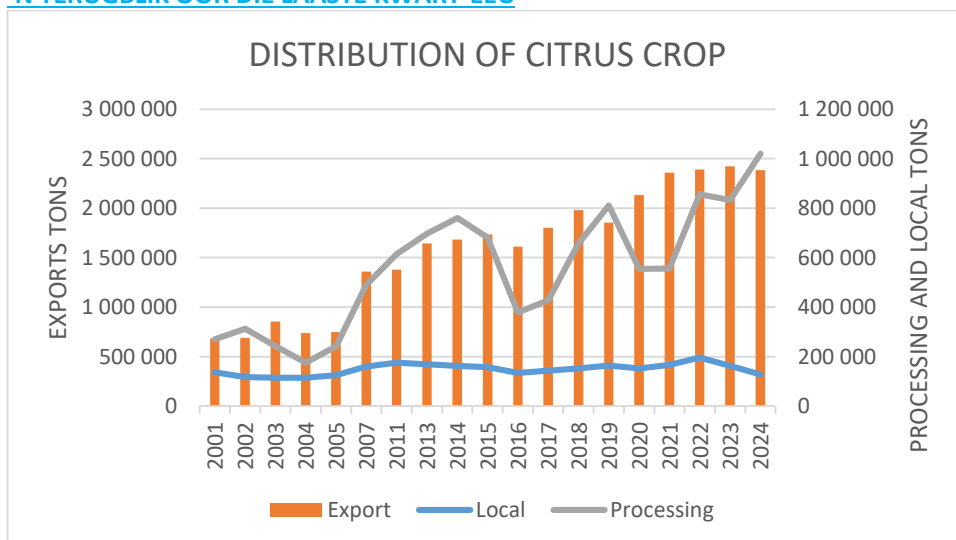
Die CGA se eerste week van Maart is saam met belanghebbendes in die regering deurgebring in die strewende om verhoudings verder te versterk en marktoegangskwessies te evalueer. In sommige gevalle, hoe ons toegang tot nuwe markte verkry, en in ander, die aanspreek van beperkings wat Suider-Afrika se sitrus onmededingend in spesifieke markte maak. Dit is noodsaaklik dat ons voortgaan om gemeenskaplike grond met die regering te vind om aanvraag te skep vir die bykomende honderdmiljoen kartonne wat met verwagte groei in die bedryf teen 2032 (totaal 260 miljoen kartonne) voorsien sal word, asook om verwante logistieke struikelblokke aan te spreek.

Die Direkteur-Generaal van die Departement van Landbou, Grondhervorming en Landelike Ontwikkeling (DALRRD), mnr Mooketsa Ramasodi, het erkenning gegee aan die leierskap en versindheid wat 20 jaar gelede getoon is toe die CGA en die departement aan China se deur gaan klop het om marktoegang vir Suid-Afrikaanse sitrus te soek. Hierdie belangrike oomblik het sedertdien tot groei in die streek gelei, met marktoegang tot onder meer na die Filippyne, Viëtnam en Suid-Korea. Verdere vordering in marktoegang gaan voort onder leiding van *Fruit SA*. Die DG het ons verder ingelig oor die naderende ampstaanvaarding van Landbou-attachés in die Verenigde State van Amerika en die Wêreldhandelsorganisasie in Switserland. Ons sien uit daarna om met hierdie kollegas saam te werk om ons markbelange in die EU en die VSA te bevorder.

Nuus wat uit die VSA kom, bly die diskoers in die regering en in ons sektor beïnvloed. Die regering beplan dat 'n afvaardiging na die VSA sal reis om Suid-Afrika se saak vir voortgesette deelname aan AGOA te stel. AGOA gee ons sitrus belastingvrye marktoegang tot die Amerikaanse mark. Dit is onder die prerogatief van Amerikaanse wetgewers. Verskeie kommentators agiteer vir 'n meer definitiewe handelsraamwerk wat deur die regering nagestreef word om 'n mate van marksekerheid te verkry. Mededingers soos Peru, Chili en Argentinië het reeds 'n voorsprong bo ons vanweë hul geografiese nabyheid en die vryhandelsooreenkomste wat met die VSA gesluit is.

Die Suid-Afrikaanse President gaan volgende week gasheer wees vir presidente van die EU-kommissie en -raad by die Suid-Afrika/Europese Unie-beraad. Die laaste beraad was in 2018 in Brussel, 7 jaar gelede. Die EU bly 'n sleutelmark, met 35% van ons sitrusuitvoere, ondanks uitdagings wat gekonfronteer word met geïmplementeerde onwetenskaplike CBS- en VKM-maatreëls. DALRRD het tydens die "value chain round table" vergadering aangekondig dat die EU die huidige CBS-maatreëls vir 'n verdere 3 jaar sal handhaaf. Dit bevestig die noodgedwonge om die CGA se saak by die WHO te bespoedig en om finaal verligting vir ons produsente van hierdie onnodige en handelsbeperkende maatreëls te bewerkstellig.

'N TERUGBLIK OOR DIE LAASTE KWART-EEU

Alhoewel uitvoervolumes dominant bly (wissel tussen 65% en 75%), het verwerkingsvolumes tred gehou (gemiddeld tussen 20% en 30%), met 'n aansienlike opwaartse beweging in 2024. Plaaslike volumes toon geen groei nie, terwyl die persentasie van 12 tot 4% gedaal het.